Meddelanden

af

Gestriklands Fornminnesförening.

1906.

Kort Begrepp

af

Gefle Stads Historia*)

1 Cap. **Om Gefle Stad i gemen.**

§ 1.

Den staden, hvilken man här tänker korteligen beskrifva, säges, förrän han bekommit Stads Privilegier, hafva varit ett tillhåll för dem, hvilka, uti nästintill liggande vatten, idkat fiskeri, samt en nederlagsplats för främmande varor. En berättelse, som tyckes äga sin grund, när man betragtar sjelfva ortens läge och naturlige lynde, både i anseende till hafvet och den tillstötande Bergslagen, som i fordna dagar, äfven som nu för tiden, nödvändigt måste härifrån hafva hämtat de oundgängligaste lifsmedel. I följe hwaraf man kan säkert säga, at Gefle, lika som andra urgamla städer i riket, förrän de bekommit stads frihet, varit en kjöping. Men när han aldraförst iklädt sig stadsnamn, det kan icke, med den noggranhet, som vederbör, utsättjas. Imedlertid kommer man närmast til sanningen, om man säjer, at de första Stads Privilegier äro lemnade sist på 1300:de talet, ty före den tiden finnes han icke nämd i gamla handlingar, utan är Konung Eric XIII:s Privilegium, utgifvit år 1419, men sedermera förkommit, det älsta, hvarifrån Gefle vist kan räkna sin häfd. *Ålder.*

*) Manuskriptet till detta arbete har af grossh. i Gefle W. Lindeberg funnits å k. biblioteket i Stockholm. Det torde vara författadt af lektorn vid gymnasium i Gefle Jonas Sundström omkring år 1758. Afskriften är besörjd af finnaren.

§ 2.

Namn. Om ursprunget af stadens namn träffar man skiljaktiga meningar. Den lärde Doct. Olof Rudbeck uti sin Atlantica har velat hänleda *Gefle* af *Gläsiswal*, den hos hedningarna så mycket omtalte sällhetsorten, hwilken de gamle skola hafva ment vara belägen i denne del af världen. Hvilken satts han bekräftar dermed at i gamla jordböcker Gefle varit nämnd *Gläswall*, som sedermera med tiden kunnat förbytas i *Geval* eller *Gefle*. Man lämnar giärna denna mening i sit värde, men märker therjämte, at det ännu ej är tillräckeligen afgjort, om de gamle, när de nämnt *Campos elysios* eller *Glesiswall*, just dermed förstått vårt Sverige, och i fall de det giort, huru wida denna orten endast kan bära det namnet. Andre leda stadens namn af den å, som går mit igenom honom. Af den tanken tyckes Fransosen Louis Moreri och flere utländske Geographi wara, hvilka, okunnige om wår nord, utan tvifvel äro förde på den tankan, emedan så mänge städer, både i Sverige och i andre ländre, hafva sine namn af de förbilöpande floderne. Men at den å, som går härigenom har blifvit nämd efter staden och icke staden efter ån, är klart, när man betragtar, at ifrån dess början, til dess hon går in i staden, tager hon namn af de ställen, hon förbiflyter. Svenske Geographi kalla henne icke annat än *ån* eller storån. Annat namn hafver hon ei eller af inbyggarena. Och lät wara at åns namn vore ett med stadens, så fråges likafullt, hwaraf hon fått sit namn, innan ursprunget af stadens namn kan utsättjas. Wi komme fördenskull til deras mening, som påstå, att i nägden, eller på det ställe, staden nu står, varit en gård eller by belägen, *Gavel* eller *Gafle* kallad, hwilkens namn staden så länge burit, intil des han med tiden begynt kallas *Gefle*. Ingen lärer neka, at denne mening är sannolikast; ty ehuru den frätande ålderen borttagit alla lemningar af denne by, så förekommer likväl til skjäl 1) en sägn, som hos inbyggarena efter många tidhwarf är behållen i ständigt minne härom. Gaveliska slägtens namn här i staden, som åtminstone varit ifrån förra seculi början, kan härtil gifva vitsord. 2) en icke fyllest $\frac{1}{8}$ dels mil härifrån belägen bro, hwilken är lagd öfver ån, som går igenom staden och bärer ännu namn af *Gavelbro*. 3) finnas andra städer, hvilka behålla namnet af de byar, hwars utrymme de intagit t. e. Hudikswall, Sundswall, Hernösand &c. 4) äre byar eller gårdar på andra orter i Sverige til, som bära namn af *Gavel* eller Gefle &c.

§ 3.

Gefle stads märke eller wapn kommer nu at omtalas. *Wexionius Gyllenstolpe*, a) när han talar om thenne staden, berättar, at de warit, som tilägnat honom en *hjort* (Cervus) i vapn. Andre wilja i des ställe insättja en *Get*, (Capra). Men sanningen träffa de, som tillägna staden såsom ifrån gamla tider brukeligt et märke, första bokstafven af des (namn?) G. Ty utom det, at samma bokstaf står, för allas åsyn, tecknad öfver ingången af nu varande Rådhus, mitt på Gestrikelands wapnet *älgen*, til et teckn deraf, at Gefle är den endaste staden i Grefskapet, har den jemväl för rådhusets grundläggning warit brukad. Det wittnar i synnerhet et sigill, som varit slaget under bref och skrifter på femtonhundrade talet och kan i anseende til den otydeliga påskriften, hållas för ett ibland de älsta; en urgammal stor nyckel, som ännu finnes förwarad på Rådhuset, utmärkt i axet med samma bokstaf; stadsens älsta Compagniefanor, hwarå man skådar lika teckning, och ändteligen Messenii anmärkning, hvilken redan år 1615 berättar, att *Gefle förer i wapn första bokstafven af des namn.* b) Dock, om någon ville invända, att detta G skulle betyda *Get*, så vore det rätt så orimligit, som jag skulle påstå, at Stockholms stad för märke beqvämligen kunde bruka bokstäfverne S. E. H. i ställe för Sanct Erics Hufvud; hälst det är bekant, at städerne *Westerås*, *Wexiö*, *Köping*, *Norrköping* och *Raumo* för ingen annan ordsak föra A. W. K. N. och R. i wapn, än derföre, att de, på latin, med samme bokstäfver begynnas. Imedlertid är det säkert, at nu för tiden på Stads Rätternes sigill, och annat mer, bokstafven G. står inpreglad. *Wapen.*

§ 4.

Efter den nogaste uträkning, som är gjord af Geographis, utsättes Gefle stad, såsom belägen, under Polehöjdens 60 grad *Belägenhet.*

a) Descr. Svec. l. 7 c. 10.
b) Spec. Sv. cap. 22.

och 31 minut, på en ort, som nu skal tagas i ögnasigte. Mit igenom staden, ifrån Wäster till Öster, flyter den i 2 § nämde stora å, hvilken i synnerhet är märkwärdig af sit goda laxfiske samt sit watten, som nästan i sin naturliga klarhet bibehålles både höst och vår. Denne å har sin upprinnelse ur den här ifrån, en och half mil, belägna *Stor Sjön*, utur hvilken hon, såsom det endaste utlopp, utgående, flyter först förbi Forsbacka och Mackmyra, och sedermera Tolfors Bruk, wridande sig merendels i åtskilliga krökningar, med beständigt fallande öfver stenar, intil des hon kommit innom stadsens gränsor, samt gått förbi stadsens qvarnar. Sedan föres hon med mindre häftighet, dock större bredd och djuphet, genom staden, in i Gefle fjärden, då hon förut delat sig i tvänne mindre åar. Utaf hwilka den ena, som kallas *Östra lillån*, går igenom östra delen af staden och, tillika med Storån, utgör en, af de upwaxte aldrar, så kallad *Alderholm*. Den södra ån går förbi den delen af staden, som kallas *Islandet*, och hafver emellan sig och Storån en annan holme kallad *Islands holmen*, öfver hwilken en Cannal eller Rännel är utgräfven, som för allmän bekvämlighet skul, sammanbinder Storån med Islandsån: Bägge desse små åar, som nu sedan den förra år 1755 och den senare år 1756, blifvit, med ansenlig kostnad, utgrafna, hafva til varors upförande, ett tilbörligit djup, och falla, icke långt ifrån Storåns utlopp, uti den förenämde Gefle fjärden.

Denne fjärd är en stor rund wik, som löper in i landet af det straxt utan före belägne Botthniska hafvet. När man på honom om sommartiden kommer, warder man, med förundran warse stränderne beprydde med gröna ängar samt ljufliga skogsparker. Med desse omgifvas de lantboningar, som stadsens invånare här tid efter annan hafva upbygt. Wid pass ½ mil ifrån staden, vid själfva inloppet af fjärden, är han ej breddare, än at bägge landen äro ifrån hvarandra belägne 3 eller 4 mousqvet skott. Mitt i detta sundet, på en hare eller holme *Blockhus haren* kallad, är en skants anlagd, som förr af insticktaren kallades *Hugo skantz*, men nu mera *Fredrichs Skants*. På norra sidan om den samma kunna, för stenar och grund, ei annat än små båtar framkomma. Därföre hafva alla fartyg, de undantagne, som gå öfver 19 eller 20 fot djupt, en säker

framfart på den södra sidan, in och ur fjärden, dock, så framt de ej vilja gå på grund, måste de gå uti en, på både sidor med remmare utstakad rännil. De många grund och sandreflar, som i sednare tider yppat sig, i samma jämnad, som wattnet synligen begynt aftaga, har förordsakat nödvändigheten af denna varsamhet. Men hvad detta fulkoml. ersätter, är det, at de i fjerden liggande fartyg, kunna här, såsom i den säkraste hamn wara frie för stormväder och den häftigaste blåst, ty, på norra och södra sidan, omgifva fiärden fasta landets strander, och, på östra sidan, ligger den förenämde holmen, som afbryter hafsvågornas wåldsamhet. Jag påminner mig härvid Lucani ord, som til detta rummet äfven så lämpeliga äro, som til hamnen Brundusium i Italien:

Hac latus angustum jam se cogentis in arcum
Hesperiæ tenuem producit in æquora linguam,
Adriacas flexis claudit qvæ cornibus undas.
Nec tamen hoc arctis immissum faucibus æqvor,
Portus erat, si non violentos insula Coros
Exciperet saxis, lassasqve refunderet undas:
Hinc illinc montes scopulosæ rupis aperto
Opposuit natura mari flatusqve removit,
Ut tremulo starent contentæ fune carinæ *).

Utan för skantsen tager skärgården vid, som, i anseende til de många holmar och öar som deruti ligga, äger om sommartiden et ganska vackert utseende. Ibland desse holmar räknas å södra sidan förnämligast trenne kronoskär: *Limön*, hwarpå är en fiskehamn, som bivistas af Gefle fiskerskap, samt en *vårdkase*, som i ofredstider tecknar fiendens närwarelse: Römaren och Granskär, som gifva boskapen et godt bete. På södra ligger *Oran*, hörande under Järfsta by, hwartil kommer många andra små harar, hvilka gifva anseende af ett Archipelagus, och hvarpå växer i myckenhet hagtorn, swarta winbär samt ett slags bär, som af innebyggarena kallas kalfhjortron. Längre bort, eller vid pass 2 mil ifrån staden, ligga Löfgrund och Äggegrund, twänne fiskelägen. Det förra hörer under staden, och är märkeligit af det där år 1731 anstälta prof af wattuminsk-

*) Lucan. Phars. L. II v. 613—621.

ningen *). Det senare hörer til Elfkarleby; dock hafver Änkedrottn. Christina förrunat Gefle Borgerskap at där idka fiskeri **). De öfriga skären går man här förbi, anmärkandes det allenast, at häromkring, i synnerhet vid Limön, hämtas en ymnighet af kalksten til Tegelbruken i Gefle.

Härutaf kan slutas, at staden hafver en god belägenhet til hafvet hwilken ej litet befordrar sjöfarten och handelen. Men som härtill äfven fordras en tillgång af varor, som skola utskeppas, samt afsättning på de inkommande, altså är äfven nödvändigt, at en stad ligger wäll til, på landssidan. Hit hörer det, dels at inga andra städer ligga nära intil, dels at det tilliggande lands Districtet är både tillräckeligt och öfverflödande på de ting, som tjena til exporter, dels ock at warorne lätt kunna af och tillföras. Ingenthera af thessa förmåner saknar Gefle. 1) Är afståndet ifrån andra städer ansenligit, aldenstund Upsala ligger härifrån 10½ mil, Sala 12, Falun 10, Säter 10, Hedemora 10 och Söderhamn 9; af hvilka dock alla äro upstäder och drifva, på långt när, ej så så stor handel, som Gefle. 2) hafver staden omkring sig ett District, hvilket är så mycket större, som det innefattar hela Gestrikeland, Dalarne, en del af Upland och Helsingeland, hvilke, i synnerhet de förstnämde, nödvändigt måste, som tillförne är berättat, taga sina lifsmedel härifrån och hitskicka sine lands Producter. 3) kunna varorne både sommar och vinter från och til staden föras med beqvämlighet, hwilket kommer af den godhet, de mästa vägarne hafva, samt de här i landet befinteliga sjöar och strömmar, hvilka om vintertiden tillfrusne, bära de tyngsta forslor och om sommartiden med båtar öfverfaras kunna.

Till stadens enskilta nödvändighet och beqvämlighet bidrager mycket det ansenliga utrymme af skog och ængesmark, som ligger til staden, och är dels fast, dels stadsjord. Den förra är den, som stadsboerne innehaft af ålder, samt sig tillhandlat af næstliggande byar, såsom Sætra, Hemlingby och Jerfsta, eller och fordom med egen kostnad upprögt, då det ej skedt med byarnes förfördelande, hvilka jordtomter sedermera

*) vide Dalin, hist: Sv. pag. 9.

**) vide Dr. Christ. Priv. dat. Stock. d. 30 Juni 1621.

ej kommit till sina rätta bolstäder, så wida de därpå fått urminnes häfd. Den sednare jord är, emot en wiss årlig afgift, skänkt af konung Carl IX til staden; och består af *Testebo* ägor, som kommo till staden 1602 d. 24 Juli *) samt *Söderby*, hwars ägor, blefvo lagde under staden 1605 den 15 Febr. i ställe för Sætra, som tillika med Testebo war skänkt; men sedermera tillerkändes konungshuset. Eljest sträcker denna utmark sig ¼ mil i söder, hwarest hon stöter tilhopa med Järfsta och Hemblingeby ægor. Uti wæster går hon 1½ mil ut och sluter wid Ladugårds, Backa och Åsbyggeby mark. I norr taga, Sätra, Hwarfva och Hille byar vid, hwaremot stadsægorne sträcka sig en ½ mil. I öster är hafsvattnet des naturliga gräns.

Jordmånen härom kring är nog bördig och til uparbetande tjenlig; dock ej på alla ställen lika. Den jord, som ligger på norra sidan, består, dels af sänkjord, dels mojord, dels sjögrund; men minst swartmylla och lerjord. Den som wetter emot wäster, består af swartmylla och lera och något sand. Men hwad som stöter emot söder, hafver mæstadelen lera, samt lera blandad med swartmylla. Hwarutaf kommer, at denna jordmån är mäst tjenlig til åkerbruk och ängsbruk ehuru thet förra, i anseende til det senare, ganska sparsamt härstädes idkas.

Til de förenämde denne ortens egenskaper komma äfven följande. Luften är härstedes om wintertiden icke aldeles så kall, eller så beständig, som i andra orter, hwilka ligga innom den Sextionde graden, eller längre up i wäster, i samma latitudo, såsom Dalarne; ty, såsom han ligger intil hafvet, så kan luften icke länge vara klar. Hwarföre fjärden och åarna sällan ligga längre tilfrusne än til Martii månads medeltal. Af samma skjäl är sommarhettan långt drägeligare än i de orter, som ligga längre åt Norr Polen. Hwartil lägges, at inga berg här finnas, hwarest solstrålarne kunna på många sätt kastas och tilbaka drifvas. Dessutom är luften så sund, at ingen särdeles smittosam sjukdom eller pest här gådt, om man undantager Engelska swetten, i K: Gustafs tid, och den pest, som, på nedanskrifne årtal, hafver oroat hela fäderneslandet. Orsaken är, at wattnet här förblifver merendels i sin naturliga renhet, och om staden

*) Skall vara Juni. (Utg:s anm.)

inga träsk, eller sumpiga orter finnas, hwilkas stillastående och försyrade gyttja gemenligen af sig kasta förgiftiga utdunstningar. Hwaraf kommer, at gemenligen deras antal, som födas, öfvergår deras, som stå på dödlistan, som nedanföre visas.

§ 5.

Forna och nyare grund.

Men wi komme åter tilbaka til staden. At han aldraförst begynt byggas vid Gawelbro, eller åtminstone, där nu wästra delen af staden är belägen, hafver mången tänkt, som, i stöd af den bekante satsen om wattuminskningen, förestält sig, huru låg och sänkt den nedra delen måtte hafva warit i de gamlare tider. Med dem skulle jag gjöra ett, om de på sin sida hade att grunda sig på mera, än en gissning. Först finnes intet spår dertil, at någon stad legat vid *Gavelbro*. Och, ehuru, uti wästra kanten af staden är en bro, som bär namn af *Gammelbro*, så kan dock ei med skjäl sägas, at staden aldraförst deromkring blifvit bygd, aldenstund denna bro nu för tiden så kallas, wäl i anseende til nu varande *Nybro*, men ei i anseende til en annan bro, som härstädes funnits i fordna dagar straxt ofvanföre denne, förrän hon i sednare tider blifvit bygd. Utom Stads Kyrkan och några enskylte hus, hafwer ei eller, förrän i sednare tider, några publiqve byggningar blifvit anlagde i wästra delen af staden, utan hafva i den östre både Rådhus, Schola, Jernwåg, Timklocketornet och mästa enskylta husen warit upbygde. När man därjämte anser, at stadsens första inbyggare, som woro fiskare til största delen, hafva måst, til sin närings beqvämliga idkande, hafva hållit sig, det närmaste de kunnat, til wattnet, och som detta på flere hundrade år tilbaka, ei kunnat öfwerswimma hela östra delen af staden, så är det sannolikast, at den samma deromkring först blifvit bygd, fast, han då icke sträckt sig så långt ut i öster, som sedermera, då wattnet småningom begynt utfalla. Ifrån öster hafver man, att efter inbyggarenas, särdeles de handlandes och handtwärkares tillwäxt, sedermera först på norra och sedan på södra sidan i bebyggningen följt Storån upföre.

§ 6.

Öden och olyckor.

Vi hafve sedt staden uti sin uprinnelse och tillväxt. Nu stadne wi billigt och öfverwäge des öden och olyckor. Ett ämne, hwarwid vi ei längre kunne gå tilbaka, än högst twå hundrade år, hwartil man räknar den förnämsta orsaken, at då olyckorne timat, hafva de gamla tiders handlingar, hwarpå händelserne varit uptecknade, wid samma tillfällen gådt förlorade. Af de, som ännu öfrige äro, hafva, efter årtalen, följande blifvit hämtade: År 1522 på den tid, då wårt fädernesland nyss blifvit befriat ifrån den Danska Tyrannens Christiern den II:s ok, hade de andelige härwid föröfvat ett grufveligit skinnande och brännande; hwilket gaf, då för tiden warande Riksföreståndare, Gustaf Ericsson Wase anledning at skrifva, till Archi B. Gustaf Ericsson Trolle, ett bewekeligit bref, hwarutinnan han jämte annat, påminner honom om de mått, som han, til dylika skadors afwärjande, taga kunde. Detta bref är infördt bland Monumenta Palmskjöldiana, utgifne genom O. Celsius. fil. År 1529 och 1530, då en smittosam sjukdom Engelska Swetten kallad, hade öfverswimmat större delen af Europa och ifrån Engelland hit till Swerige blifvit införd på ett handelsskjepp, besökte han ibland andra denna staden. Åren 1565, 1566, 1579 1580 och 1603 grasserade pesten här grufveligen och bortryckte ett anseenligit antal människjor. Detta ensamt skulle man tycka wara tillräckeligit, at utur stånd sättja en behållen stad; men som himmelen, då han är wred, ei straffar på ett sätt allena, altså kom på denna tiden en annan olycka: År 1569 upkom här i staden en häftig wådeld, hwilken, jemte Rådhuset, Timklockan och de handlingar, som för denna tiden kunnat uplysa detta ämne, i hast förödde största delen af staden. Af denne olycka kom Borgerskapet, som tillförene war förmöget och dref en stor handel, så utaf sig, att de, många år, sedan ei kunde repa sig. Och har man anmärkt, at denne wådeld blifvit räknad, såsom en Epoche, hvarefter stadsfolket en lång tid räknat sin ålder och andre märkwärdiga händelser.

År 1603 den 28 Sept. eller natten för Michaelis dag itändes staden åter af wådeld, då han varit så stark, at 83 gårdar, innom några timars tid, aldeles ödelades. Borgarena, som äfven då kommo i stor fattigdom, belefwade, at straxt andraga sin nöd för Hertig Carl af Södermanland, då warande Riksens föreståndare. Men om de, till sit understöd, fått någon hjälp, eller frihet, derom har man intet bewis.

Wid år 1645, då staden utur sin förra aska, genom flera års idkesamma påarbetande, wackrare upstigit, gick han tredje gången under samma ödes lag. Tolf Borgare måste se sina hus och all sin egendom genom wådeld ödeläggas. Men, under så bedröfwelig omständighet, förblefvo de icke utan hjelp. Ty, då Drottning Christina år 1646 i Jan. med sin höga närwarelse behedrade staden, så skänkte hon de olyckelige tre år frihet på den afgift, de för sig sjelfva och de sine woro skyldige, til Hennes Maist och kronan, at utgjöra. Det bref, som härom handlar, är utgifvit i Gefle d. 19 Febr. 1646.

År 1649 om wårtiden, gjorde det öfwerflödande wattnet en så stor skada, at mäst alla wid ån liggande hus och sædesbodar flöto bort med floden och stadsens broar blefvo så förderfwade, at de måste undergå reparation.

År 1670, 1671 och 1672 hade staden, af den år 1636 inskränkta Seglations friheten, så anseenligen aftagit, at när han år 1673 åter igen fick sine handelsförmåner, så låg mer än halfwa delen af den samma öde och de ännu qvarblefne borgare voro i handel och wandel så af sig komne, at de til stadsens wanliga wälgång ingen ting bidraga kunde.

Härtil gjorde ock mycket det bekanta trollväsendet, hwilket, wid denna tiden, såsom en allmän wattuflod öfwerswimmade icke allenast Ångermanland, Medelpad, Helsingeland, Gestrikeland, utan ock wår stad, och fast man ej wist kan sæga, om det mer bestod uti en förblindelse, än en wärkel. förbindelse med mörksens förste, dock, som han bägge delarne wärkar i otrones barn, så kan man med wisshet säja, at dessa, så wäl som andra hans konstgrep, syftade derhän, at han måtte föra människan i andelig och lekaml. olycksalighet. Början dertil skedde år 1669 ibland några wallpigor på Stadsens skog och tiltog på kort tid så hæftigt, at iche allenast de i ålder framledne, utan ock de, som ännu lefde i sin oskyldighet, woro härutinnan inblandade. Til at utreda sanningen hæraf, anställtes wæl dageligen skarpa förhör och ransakningar, ja och de, som sällsamme woro; men likwäl i gamlare tider brukade warit*.

*) De anklagade blefvo kastade i ån. Om de sjunkte, blefvo de frikände, i fall emot dem ei wore mer än halft skjäl; men flöte de ofvanpå, utan at kunna sjunka, fältes de, sedan de förut äfven blifvit befundne til någon del skyldige. At ock många wärkel. flutit det wittnar Stadsens Dombok under år 1597? och 1675.

Men härmed uträttades dock icke mer, än at den ene beskylte den andra, för det de reste en färd, *Blåkulla färden* kallad, och hwar morgon ransakningarne förnyades, framviste de förr beskylte nya resekamrater.

Den ena dödsdomen afsades och wärkstältes efter den andra och begynte ändteligen beskyllningarne sträcka sig längre än til den gemenare hopen. Detta gaf Öfwerheten anledning, at så til Gefle, som andra orter i Norland, år 1675, sända en Commission, hwilken, emedan den samma bestod af sådana män, som ägde nog försigtighet och warsamhet, som gjordes behof i desse mörka mål, så stadnade den samma merendels i lindriga slut. Således uphörde småningom Dödsstraffen. Men imedlertid warade trollwæsendet någon tid, fast uti sitt aftagande, intil des, då warande Landshöfdinge öfver Gefleborgs län, Carl Larsson Sparre, lät aldeles förbjuda Magistraten at uptaga någon sak, angående trollwæsendet, så framt ei Hans Kong. Maj:ts. uttryckeliga befallning derom skulle ankomma. Således blef dette namnkunniga owäsende slutet och likasom aldeles förqvaft, sedan det warat uti 7 år, men, förnämligast i 5 år, till efterwärldens ewärdeliga ihogkomst, gjort de grufveligaste utbrott*).

År 1697 d. 30 Januari, som var dagen emot en söndag, sedan klockan sista gången slagit 9 om aftonen, afbran, genom Klockställarens och Tornwagtarens försumlighet, tornet, som war bygdt öfwer Rådstufwun, tillika med Klockor och Urwärk.

År 1719, om wårtiden, när Ryska flottan, bestående af fiortontusen Man, ströfvade grufveligen i Skärgården af Svea Rike och Finland, samt hade uti aska lagt de mästa städer och byar wid Norlands stranderne, kom han d. 18 Maji månad utan för Gefle. Fienden lade då i aska en del af de lustbara landtboningar, hwilka Gefleboerne wid fjærden upbygdt hade. Det hade ock warit gjort med staden, dærest icke næst Guds hjelp, tå för tiden warande Landshöfdinge, frih. Hugo Hamilton, med sin försigtiga anstalt, hade mellan kommit. Ty han hade icke allenast år 1717 låtit förbættra och med flera stycken förse Gefle skants, at den nu lætteligen kunde afhålla fiendens gal-

*) cfr. Kongl. Edictet om Trollwæsendet. Dat. Stockh. d. 13 Juni 1675 item Doct. Brunneri Tankar om Trollwæsendet år 1676.

lerer, utan jæmwäl, med Stadsboers och bönders tilhjelp, satte en sådan skrämsel uti de af skeppen på landet gångne Cosacker, at de måste vända tillbaka. Såsom nu äran för denne stads befriande, næst Gud, hörer denne Herren til, så har han ock i alla rättsinte Stads och inbyggares hjertan uprättat de stoder, som aldrig skola nederfalla.

År 1727 d. 26 Apr. afbran det wackra Slottet *Gefleborg* igenom en olyckelig wådeld.

År 1731 d. 11 Oct. gjorde det öfverflödande wattnet åter en stor skada. Men wi hafwe ænnu en stor olycka uti friskt minne behållen. Den samma timade År 1748 d. 1 Julii, eller dagen för Mariæ besök.-Dag kl. half fem efter middagen, då i wæstra delen af staden en ganska häftig wådeld, upkom, hwilken, innom 3 timars tid, lade 24 gårdar i aska. Hela staden hade samma öde öfwergångit, så framt icke, just på samma ögnablick, som kyrkan skulle itändas, wädret, igenom Guds besynnerliga försyn, hade både begynt stillas, samt tillika wändt sig ifrån staden. Ifrån den tiden har staden, Gudi lof, warit fri från stora eldswådor och andra olyckel. händelser.

---

2 Cap.

om

Stadens Politiska Inrättning.

1 §.

Höfdingasætet

Wid stadens Politiska Inrættnings betragtande, intager det här inrættade höfdingesætet första rummet. Förrän detta inrættades, woro härstædes Landsfogdar eller Befallningsmän, hvilka, jemte Landstyrelsen öfver Gestrikeland, äfven förde Præsidium på Stadens Rådhus. Desse ombyttes ordenteligen hwart 3:die år och borde vid aftrædet gjöra redo och rækenskap, inför den Konungsliga Regeringen, för sin förwaltning. Intil år 1620 warade denne landsstyrelse. I ställe för konungsfogdarne kommo då de höga Befallningshafvande, som vi kalle Landshöfdingar, och deras anförtrodde län war i förstone så

vidlöftigt, at det innefattade under sig *hela Norland, Westerbotten,* och *Österbotten, näml. Gestrikeland, Gefle stad och slott Helsingeland, Medelpad, Ångermanland* och *Hernösand,* med *slåtten Uleå* och *Cajaneborg* samt *staden Wasa* [1]) hwaraf alt det, som ligger på denne sidan om Botthniska wiken, kom under ramn af *Westernorrland,* och det, som är beläget deremot på andra sidan, kallades *Österrorrland* [2]). Men en så stor landstract kunde ej annat än ganska beswärligen styras af en enda landshöfdinge, hälst som han hade sit säte beläget wid ändan af länet. År 1634 blef därföre Öster-Norland och Wester-Norrland skilt ifrån hvarandra och det senare lænets höfdingesæte ifrån Gefle flyttat til *Hudikswall* [3]). En stad, hwilken på den tiden hade Stapelfrihet. Dock war höfdingasätet icke här waraktigt. Ty år 1637 blef, efter Drottning Christinæ inrättning, höfdingedömet åter delat, så att af Westernorland upkommo twänne särskilte län, *Gefleborgs* och *Westerbottens* Län [4]). Hwarpå höfdingasätet för det förra åter blef flyttadt til Gefle wid pass 1650.

§ 2.

Gefle slott samt dess tillhörigheter.

Wid samma tillfälle länet blef deladt, wardt, efter den år 1637 giorde förordning [5]) til risidence för Landshöfdingen, inrymt det här warande slottet *Gefleborg.* Detta slottet, som tillförne warit ganska präcktigt och hwilket Messenius i sin tid räknade för ett af de bæsta i riket [6]) är aldraförst anlagdt af Konung Johan III, men fulbordadt af Brodren Carl IX, hwilket man wet deraf, at på flaggorne af tornen för branden, står bokstäfverne C. R. S. och oagtat somliga ment, at den första bokstafven warit G, tecknande konung Gustaf Adolphs namn, så synes det mindre troligt, aldenstund slottet war redan wid konung Carl IX död så färdigt, at hans Änkedrottning kunde

---

[1]) Peringsk. Mon. Upl. p: 64.

[2]) Vide Act. Cur. Gev. it. Causell.

[3]) vide k: Gust. Ad. förordning, under namn af regerings form år 1634 d. 24 Julii. iten Peringsk. Mon. Upl. p. 96, Bælters Disp.

[4]) Härutaf kan slutas, at Gefleborgs län nu mera ei rätt kallas Westernorrland, så wida det ei inbegriper det helt och hållet.

[5]) Mon. Upl. l: 1 p: 10.

[6]) Spec. Regn Sv. c. 23.

dær bo [1]). Förenämnde Torn woro til antalet fyra. På wästra sidan war ingången och på den östra en Kyrka, som sedermera vid slottets reparation blef nederrefven. Här förwarades benen af en hwalfisk, som år 1658 död, af hafswågorna blef drefven på stranden i Ångermanlands Sochn Nætra samt igenfunnen af Kyrkoherden dærsammastædes Olavus Jonæ Hosselius. Efter branden har, år 1728 d. 6 Jan. konung Fridric I gifvit staden detta slott, at det ånyo reparæra til en stadskyrka, men som staden nedlade sedermera denna rättigheten, begyntes åter des skröpliga murar upföras, at det skulle blifva et residence för Landshöfdingarne. Detta skedde wid åren 1740, 1741 och 1742. Om hösten år 1754 wardt det i så godt stånd satt, at, tå warande Landshöfdinge, friherre Axel Joh. Gripenhjelm kunde dit inflyttja, sedan det i 27 år stådt öde.

Innom samma borggård med slottet ligger 1. *Lands Cancelliet* för Gefleborgs län upbyggdt år 1738. 2. *Slottsstallet*, som blef fullbordadt år 1753, af lika skapnad och stællning, som Cancelliet. 3. *Slottsfängelset*, upsat år 1732. Alla tre af sten.

Slotts Trægården, som utan twifwel är af lika ålder som slottet, ligger hær bredewid.

Något mer än en fjerdedels mil ifrån staden, i Valbo Sochn är en slottet tillhörig ladugård belägen. Han räknar sin ålder nästan så långt tilbaka som slottet, och har af Konung Carl IX, hwilken förut ärnade bygga ladugård på Sætra och Testebo ægor [2]), emellan åren 1605 och 1610 blifvit anlagd. Den jord, som ther under lades, bestod af *fyra kronohemman i Wall samt af fyra kronohemman och et skattehemman i Backan*, hwarunder æfven begripes de ægor, som hörde under Kyrkobordet. Desse hemman blefvo sedermera af Drottning Maria Eleonora år 1634, wid höfdingasætets flyttning, staden förunte, at under högbemælte Hennes Maijts Lifstid nyttja och häfda, utan at derföre, såsom ock för de konungs och herre ängar som under staden lydde, erlägga någon afgift till hennes kongl. Majt och kronan [3]). Men desse måtte åter til kronan blifvit lagde, så snart Landshöfdingarnas

[1]) Samma Drottnings Priv. dat. Gefleborg d. 27 Sept. 1613.
[2]) vide Priv. Car. IX Nork. d. 15 febr. 1605.
[3]) vide Dr. Mar. Eleon. Priv. d. 1 Nov. 1634.

öfver Gefleborgs län residence förordnades at wara i Gefle. Til Landshöfdingasætet är æfven Laxfisket i Gefle å anslagit; ehuru det undertiden af konungslig nåd blifvit tillåtit at nyttjas af staden, som många Konungabref utwisa.

Utom laxfisket, hafwa Landshöfdingarne också sig tilslagne de förutnämde öar *Limön, Granskär och Römaren*, hwilka at de jemwäl undertiden warit staden uplåtne at, utan afgift, nyttja, handlingarne berætta.

§ 3.

Landshöfdingarne.

I det föregående är sagt, at i Gefle hafwa, först *Konungsfogdar* och sedan *Landshöfdingar* residerat. De förras namn skola nedanföre ihogkommas, men de sednare komma nu at upræknas i denne ordning:

1. Christopher von Wernstedt til Harbroholm och Utål wardt år 1620 Landshöfdinge öfwer Wester- och Öster-Norrland. Han wardt år 1624 gift med Hertig Magni Dotter Lucretia.
2. Hans Månsson Ulfsparre til Tisenhult, förut Ståthållare på Nyköpings slott och Landshöfdinge i Södermanland, innan han år 1624 wardt här i länet.
3. Ernst Creutz til Malmo och Lasenitz, tilträdde år 1632 d. 12 Martii.

   Desse 3 hafve residerat i Gefle.
4. Stellan Mörner, til Zellin, Clotsan, Tuna och Högsäter war år 1622 Öfver hof Jægmestare och Landshöfdinge på Åland sedan år 1634 i Wester Norrland och 4 år therefter öfwer Lappland. Han war den förste af sin slägt, som bodde i Sverige, och hans fader Baltzar Mörner till Zellin och Clotsan war Öfverste vid et kejserligit regemente.
5. Christer Posse, til Berghammar och Bo, Landshöfdinge öfver Gefleborgs län år 1637 til 1641. Sedan i Westerås.
6. Ivar Nilsson til Strömsta och Hyttenæs tiltrædde år 1641.

   Desse 3 förenämde hafva residerat i Hudikswall.

7. Eric Sparre frih. til Kronoberg, herre till Duderhof tiltr. år 1651, men blef efter 3 års förlopp Riksråd. Då efterfölgde honom
8. Claes Banér, hwilken efterträddes af
9. Johan Oxenstjerna, Gabrielsson, Grefwe til Cronoberg, frih. til Kimitto, Herre til Sundholmen, Sqvoritz och Stjernsund, år 1656. Han dog 1665. I hans tid æro alla milstenar i hela Norland uprættade, som initial bokstäfverne af hans namn gifva tillkänna, jemte årtalet 1663.
10. Carl Larsson Sparre, frih. til Kronoberg, Herre til Ulfsunda och Marienburg, kom efter Oxenstierna år 1665 i Febr. sedan lagman i denna lagsaga. Bodde på Holm i Ångermanland.
11. Jacob Flemming, frih. af Lais, war förut Landshöfdinge i Cronobergs län och Blekinge. Derpå i Nerike och Södermanland. Widare i Gefleborgs län och Westerbotten.
12. Göran Sperling, frih. och General Lieut. emottog Gefleborgs Län år 1679.
13. Leonhard Ribbing, Svenson frih. til Boholm, herre til Gimmersta, år 1684 Landshöfd. härstädes. I desse förenämde bägges tid, war Åke Ulfsparre Vice Landshöfdinge.
14. Otto Wellingk tilträdde år 1687. I hans tid, år 1688, blefwo de stolpar, som teckna fjerdedels milar och nedtogos 1747, i hela länet upprättade. Hans Vicarius war Öfversten i Jemteland Carl Hård.
15. Carl Gustaf Frölick, Grefwe, war den förres efterträdare år 1693 och styrde länet til 1698, då han wardt Kongl. Majits Råd och Præsid. i Rigiska Hof-Rätten.
16. Malkom Hamilton, Friherre, fick år 1698 fullmagt at wara Landshöfd. härstädes, men dog det följande året förrän han tilträdde ämbetet.
17. Axel von Schar, Frih. samt Gen. Major, kom samma år efter honom. Han dog år 1702 d: 18 Nov. på Gefleborg.

18. Alexander Stromberg war ifrån år 1703 til år 1716 Landshöfdinge härstædes.
19. Hugo Hamilton, Frih. och Gen. L. förwaltade höfdingaämbetet allenast i 3 år, men at han dock, under den tiden gjort de dater, som äro tillräckelige för flera mannaminnen, är tillförne visat. Han dog, sedan han blifvit General fälttygmästare, 1724 d. Jan. Nu följer
20. Magnus Palmqvist, frih. och G. L. hwilken ifrån år 1719 intil år 1728 styrde Gefleborgs län, som då öfverlämnades til
21. Carl Gustaf Bielke, Grefwe och Gen. M. Han hade länet i sin wärjo, til år 1740, då han wardt Præsident i Statskontoret. Han dog år 1754.
22. Eric Odelström, Riddare af kongl. Sværds Orden, förordnades han til Landshöfd. år 1740, men tog afsked år 1750. Han dog år 1754 på Kägelholm.
23. Axel Joh. Gripenhielm, Frih. Gen. Major, samt Riddare och Commendeur af Kongl. Majits Svärdsorden, wardt förordnad at förestå detta länet år 1750. Han dog på Gefleborg in Martio 1755.
24. Carl Gustaf Cronhjort, friherre, och Riddare utaf Konglig Majits Svärdsorden blef samma år härstædes Landshöfdinge.
25. Fredric Sparre, Friherre, General Lieutnant, Riddare, samt Commendeur af Kongl. Majits Swärdsorden, har ifrån år 1757 warit detta länets nådige Landshöfdinge.

Wivit adhuc, vivatqve diu, vovet urbs mea mecum!

§ 4.

Lands Secreterare och Lands Camererare.

Länets Secreterare och Camererare har man funnit följande warit:

nämbl.

Lands Secr.		Lands Camer.	
Abrah. Nilss. Holstenius	1652.	Peder Wasteson	år 1626.
Magnus Blix	år 1665.	Peder Er. Tjernsten	» 1635.
Petrus Salin	» 1676.	Carl Js. Bröms	» 1660.

Lands Secr.		Lands Camer.	
Olof Warg	år 1679.	Bryn. Blank	år 1671.
Carl Blix	» 1705.	Eric Warg	» 169-.
Joh. Palmborg	» 1716.	And. Brohm	» 169-.
Joh. M. Hyphoff	» 1722.	Er. Gerdzlovius	» 1722.
Haqv. J. Huss	» 1743.	Carl J. Buschert	» 1725.
Jacob Marschell	» 1755.	And. Nordblad	» 1737.
		Ol. Arenander	» 1739.
		Alex. M. Torell	» 1751.

§ 5.

Rådhuset. Innan man går vidare och betragtar Stadens egen styrelse, Magistrat och Rätter, tyckes med skjäl stadens Rådhus böra tagas i ögnasigte. Innan det, som nu för ögon står, begynte byggas, hafver lag och Rätt blifvit skipad i Östra delen af staden, therest twänne Rådhus, hwar efter annan, warit upbygde. Det förra af thesse måtte hafva varit i stånd, alt intil den wådeld, som gick öfwer staden år 1569. Sedan blef den tomt, hwarpå thet samma stått, tillika med det gamla torget, bortbytt åt en Borgares, Jöran Pålsons, enka, emot en annan, ei långt derifrån belägen, tomt, som lades til det nya torget och en grund till den nya Rådstufvu byggnaden. Den samma fullbordades år 1573, hwadan hon, samma år och de följande, ofta omtalas i stadsens handlingar. Des lämningar berättas wara de, hwilka igenfinnas uti den trägård, som tilhörer Handelsmannen Werner, och har man ibland dem funnit kol och swartfärgade stenar, som bära wittne at elden ödelagdt den platsen.

Uti Borgmästarena Johan Ol. Gammals och Daniel Jönssons tid, eller som påsatte ziphror gifva tilkänna, år 1628, blef närvarande rådstufva, som ligger mitt i staden, den södra delen fullkomnad, tillika med en træbyggning på norra sidan. Denne senare wardt, år 1754, såsom bofällig nedertagen och, i des ställe, en tilökning på Rådstufwan gjord af sten, hwilken bragtes til fulbordan år 1757. På södra sidan är öfwer denne byggnad uprest ett vackert torn, hwilket, med twänne klockor och urwärk har härligare upstigit, sedan det förra tornet, år 1697

d. 30 Jan., som förrut förmält är, blifwit afbrändt af wådeld. Man finner på Klockorna följande påskrifter:

På Slagklockan:

Sexhundra Nitti Sju, Tors Månads Sista Dag
Mig Elden Nederfält, Nu Är Jag Satt I Lag.
Soli Deo Gloria, Guten I Stockholm Af Jacob Bjerman
1697.

På Wårdklockan:

Soli Deo Gloria.
Tacka Gud För En God Natt,
Idog Till Titt Kall Upstatt:
Kom Ihog Tin Sista Qväll;
Wårda Hus och Elden Wäll;
När Jag Uti Otid Ropar,
Skynder Hit I Stora Hopar.
Sjuhundra Fyrti Skrifvit, När Jag Omguten blifvit
af Eric Hillström, Klockgjutare i Gefle.

Taket af Rådhuset är belagdt med tegel. På norra och södra sidan är ingång. Öfver den senare finnes hela Gestrikelands wapen, en *Älg* i sten huggen, tillika med Initial bokstafven af stadsens namn, G, hwaröfver äfven i sten afbildade äro, *Den högste Domaren,* hwilkens närvarelse i domen alla domare böra betänka. *Rättrådigheten,* som de böra handhafva, samt den *wise Konungen Salomo,* då han dömer emellan skökorne: til ett efterdöme för domare att rätt utleta sanningen.

Invärtes är Rådhuset wäl indelat. På södra sidan i öfra wåningen, är sjelfva Rådstufvan, *Stads Archivum* och *Kämnerskammaren.* Uti det först nämde rummet förekommer ett konstigt ur, hwilket wisar timar och minuter, samt hafver sin gång af det större urwærket, som är i tornet. På den norra eller i den delen, som nyligen tilbygd är, kommer den öfra wåningen at brukas til Handels Societetens, Hallrättens och Auctions Camarens behof; men hela den nedra til den här warande Stadskällarens nödvändigheter, på hwilken wärdhus skal hållas.

§ 6.

I fordna dagar hafver staden blifvit styrd, tillika af Befallningsmän samt Borgmästare och Råd. De förre, af hwilka en *Magistrat och Rätter.*

i sönder tilsattes, hade sin myndighet omedelbart af konungen, som sagt är. Men de senare, hwaribland Borgmæstarena woro til antalet ordentligen 4 och Rådmännen nu 16, nu 12 på en gång, utkorades, uti Fogdens närwaro. Detta skedde 8 dagar för S. Valburgis dag, och blefvo de utvalde sedermera offenteligen utlyste för menigheten, då Valborgsmässa Rådstufvu hölls. De, som nu tilkomne woro, borde skipa lag och Rätt hela det året och samma tid næsta år, inför Borgerskapet gjöra räkenskap för stadens ränta i upbörd och afgift. När de då afträdde, som likwäl icke hwart år skedde, stego de, som warit Borgmästare, åter tilbaka til Rådmän, bekommande namn af *Åldermän*. I deras ställe utvaldes andre af Rådet, hwilka antingen förr ej beklädt detta ämbete, eller och tillförene, twå eller tre gånger, det samma innehaft. Sammaledes togo Rådmännen, efter några års förlopp, afsked, och dertil utkorades i ställe andre af stadsens älste, som woro infödde Svenske män.

De öfrige personer, som Fogden samt Borgmästare och Råd, brukade till nödwändige sysslors förrättande woro *Stads skrifvare, Wägare, Byfogde,* hwilken hade at gjöra med stadsens politie och byggnader; *Kämnerer* en öster och en wæster i byn, som skulle taga up stadens ingjälder och inkomster, samt *Tafvernare* eller de, som skulle hålla gästgifveri; hwilka, undantagandes Stadsskrifvare, årligen ombyttes.

Flera stads ämbetsmän wiste den gamla tiden icke af.

I början af næstförwekne hundradetal, styrdes ännu staden på detta sättet. Men efter den tiden har härutinnan en förändring blifvit. Ty Konungsfogdarne, som härtils fört præsidium på Rådhuset. afskaffades, wid pass år 1620, och, ehuru handlingarne berätta, at Kronofogdarne, de följande åren, æfven ibland Borgmæstare och Råd sutit, war likwäl deras myndighet, i anseende til de förras, mycket inskränkt och icke större än Borgmästarenas. Härtil med minskades wid samma tid de sistnämdes antal ifrån 4 til 2, och aldenstund de, som härtils beklädde detta ämbebet, merendels woro olärde, samt litet öfwade i lagfarenheten, så benådades, år 1646, staden af Drottning Christina, med den förste litterate Borgmästare. Dock blefwo Justitice och Politice mål icke åtskilde, samt hwarthera af dem särskilte personer tildelte, förrän wid pass år 1669;

hwadan Borgmästar *Delman,* som tilträdde samma år, nämnes aldraförst för *Justitiæ Borgmästare.* Af dem, som honom hafva efterfölgt, har merendels den ena haft namn af *Justitiæ och Commercie* och den andra af *Politiæ och Byggnings* Borgmästare.

Ibland Stadsens Rätter är *Rådstufu Rätten* den älsta. Här sittja, jemte Borgmästarena, 8 ordinarie och 2 extra ordinarie Rådmän; en *Secreter,* som håller civil Protocollet; en *Notarius,* som håller criminal Protocollet och en *Cancellist,* som tillika är *Actuarius.*

På medeltalet af förra Seculo blef *Kämners Rätten* inrättad. I denna præsiderar altid en Rådman, tillika med nödige Bisittare och en Notarius.

I senare tider har en *Hall-* och *Manufactur Rätt* fått sin början; Hwarutinnan Politice Borgmästaren præsiderar, hafwandes 4 Bisittare och en Notarius.

Dessutom är ock, här i staden, både *Accis-* och *Sjö-Tulls Rätt.*

§ 7.

Befallningsmän.

Hwilka, ifrån de älste tider, hafva warit stadsens fogdar, samt Befallningsmän öfver Gestrikeland, det har man wäl med flit eftersökt, men aldenstund så många af de äldre skrifter äro förlorade, altså kan ej falla M. L. underligit, om han icke flera finner antecknade, än de, som nu i ordning följa:

Lars Olofsson Björnram kom til ämbetet år 1521. Han war en fader åt Archiep. M. Andreas Laurentii.

Håkan Nilsson år 1527.

Sven Burgeson år 1554.

Walerian Tratzen år 1557.

Nils Bagge, år 1560 förde Gestrikelands vapnet, wid Kon. Gust. 1:s begrafning.

Lasse Heligeson, första gången ifrån 1569 til år 1573 och den andra ifrån år 1574 til 1576.

Peder Larsson ifrån år 1573 till 1574.

Olof Hyssing, ifrån 1576 til 1584.

Johan Zandersson, Riddare til Finnerånger, ifrån 1582 til 1597. Han har underskrifvit Upsala mötes beslut år 1593.

Eric Ruus, förrut Fogde wid Näsgårds län, härstädes ifrån 1597 till 1599.

Jöns Clason, år 1599, har æfven underskrifvit Upsala mötes beslut. † 1607.

Christopher Pederson ifrån 1602.

Anders Svensson, wälbördig Herre til Ölsta, ifrån år 1605.

Johan Benctson, ifrån år 1606.

Eric Larsson, ifrån år 1607.

Evert Halfwardsson år 1608.

Hans Larsson Björnram til Flonäs och Bo, den förenämde Lars Olofssons son, ifrån år 1609, til år 1614, då han blef Landshöfdinge i Finland. Hwarpå den nyssnämde Evert Halfwardson åter kom til beställningen. Efter honom följde

Jon Skog, den siste af dem, hwilka med kongl. fullmagter försedde woro. Han war Befallningsman till wid pass år 1624. Sedan kommo sådane Befallningsmän, hwilka af kongl. Camar. Collegio tilsattes samt inför Landshöfdingeämbetet woro förpligtade at gjöra redo för sine förrättningar

§ 8.

Borgmästare.

Wid förteckningen på Stadsens Borgmästare förekommer oss samma swårighet, som oss nyss mötte, wid Befallningsmännens uptecknande; Ty, i brist på nödige hjelpreder, har man icke kunnat gå längre tilbaka än til nedannämde årtal; men ifrån det samma hafva vi en sådan Borgmästare-Längd:

Sven Nilsson och

Erich Smed, hwilka år 1527 hafwa underskrifwit Westerås recessen.

Johan Skräddare och

Peder i Gårdskiär, som hafwa warit fullmägtige på Riksdagen år 1529.

Lasse Björnsson, Riksdags fullmägtig i Upsala 1567.

Olof Larson, som på Riksd. 1569 tillika med den förenämde, underskrifvit Apologien för Sturarne.

Lars Andersson och

Anders Jacopson suto wid Borgmästaresysslan år 1571, wid den tid, då den första Dombok, som nu finnes på Rådstufvun, begyntes; men lemnade den samma år 1573.

Bertil Larsson, Rådman 1571, i Borgmästare ställe 1573; ordentelig Borgmästare 1585, afsade sig sysslan år 1597 och, som synes, dödt år 1599. Han har underskrifwit Upsala mötes beslut år 1593.

Peder Helsing ifrån år 1573 til 1578 och ifrån 1588 til 1590.

Nils Björsson i Borgmästare ställe 1578. Ordinarius 1585 till 1596. Denne har ock underskrifvit Upsala möte beslutet.

Hans Månson Gammal Borgm. år 1582 til 1583. Denne war Archi Biskop Doct. Petri Kenicii Swärfader och genom sin dotter *Margareta* således en stamfader för de länge sedan utdöda familier *Klor* och *Lagersköldar*, samt de ännu lefvande *Gripenhjelmar*, *Odelstiernor* och *Benzelstiernor*.

Lasse Person i Borgmästare ställe åren 1582 och 1583, men ordentelig år 1589. Han lämnade sysslan år 1593.

Anders Ericsson Borgmästare på samma tid, som den föregående, men satt wid ämbetet til år 1597.

Jacob Grelsson fick Borgmästare sysslan år 1588, hwilken han förvaltade första gången til 1608; men den sednare ifrån år 1615 til 1617.

Hans Germundsson; hwilken, sedan han warit Borgmästare ifrån 1597, afsade sig ämbetet år 1600. Han dog 1613.

Erich Bruddeson kom til ämbetet år 1599. Förrän han år 1605 nedlade det samma, war han fullmägtig för staden, på den stora Riksdagen i Norköping år 1604.

Lars Olofsson tilsattes år 1605 och sedan han uti 3 år förwaltat ämbetet, afsade han sig det; men tog det åter år 1615; hwarefter han det år 1617 åter lemnade.

Jacob Bertilsson afsade sig sysslan år 1614, hwilken han beklädt ifrån 1607.

Hans Öndeson utwald år 1609 och warade hans ämbetstid till 1614.

Nils Jönson Borgmästare år 1617 och 1618.

Carl Rasmuson förwaltade Borgmästare-ämbetet twänne resor, först ifrån år 1617 til 1622, och sedan ifrån 1635 til 1637. Efter honom följde på twå års tid den förenämde Jacob Bertilsson.

Hans Jönson Borgm. år 1619, 1720 och 1621 samt Riksdagsman det sistnämde år.

Hans Olsson ifrån 1620 til 1631.

Hans Anderson Grubb, först ifrån år 1622 til år 1625 och sedan ifrån 1637 till år 1640. Om honom iagttages det, at han på en Riksdag i Stockholm, såsom fullmägtig, förlorat en god del af stadsens Privilegier.

Bertill Kröger år 1624 och 1625 war äfven Riksdags fullmägtig, tillika med Hans Jönson år 1631.

Johan Olofson Gammal ifrån år 1626 til 1628 och ifrån år 1635 til år 1637. Han är en stamfader för *Gammal Ehrencronor*.

Daniel Jönson kring åren 1626, 1627 och 1628 Borgmästare samt fullmägtig på Riksdagen i Stockholm år 1627.

Hans Mellies förrättade Borgmästaresysslan med beröm ifrån år 1628; men afsade sig den samma år 1631.

Joen Michelsson utwaldes vid samma tillfälle, som Mellies afsade sig ämbetet, men gick ifrån det år 1635.

Hans Jonsson Falan den föregåendes Collega och utwald med honom på samma dag. Han war Borgmæstare til år 1646, då han af ålder och arbeten uttröttad tog afsked.

Elias Pederson Gavelius en berömlig borgmästare samt en af sit Borgerskap ælskad man. Hans ämbetes tid var emellan år 1640 och år 1656, den första gången, men den senare ifrån år 1665 til år 1668, då han afsomnade. Den adeliga familien *Cederschiöld* har af dennes son Petrus sitt ursprung — och hans dotter *Magdalena* war en moder för Secreteraren Elias *Palmskiöld*.

Simon Simonsson Döpken, den förste litterate Borgmästare i Gefle, hwilken war den namnkunnige Fältmarskalken Baron Simon Grundel Helmfelts morbroder. Han fick af Drottning Christina fullmagt år 1646, och blef den 8 Aug. samma år i sysslan ordenteligen insatt af kongl. Secreteraren Dan. Jon. Behm. Men aldenstund han war af ett mycket upblåst sinne och icke allenast med sin Ämbets Broder, utan ock med både Prester- och Borgerskapet, lefde uti ständig oenighet, så gick ej lång tid förbi, förrän staden bönföll hos högbemelte Drottning, at i afseende på de, genom Borgmästaren Gavelius, emot honom anförde klagomål, få blifva honom qvitt, hwilket jemvæll, efter en noga undersökning skedde år 1650.

Olof Jonsson war förrut Befallningsman öfver Gestrikeland, men, efter Döpkens bortgång, år 1650, genom Borgerskapets omröstning til Borgmästare utwald. Han afsade sig 2 år derefter ämbetet.

Peder Jacobison Grubb Borgmästare ifrån år 1652 til 1656.

Sigfrid Wolcker fick år 1656 Konung Carl X fullmagt deruppå, samt blef introducerad af Landsh. Gref Joh. Oxenstierna sedan han förrut hade warit Inspector öfwer alla Norlands tullarne altifrån år 1641. Han förwaltade med beröm ämbetet till sin död, som timade år 1664, och har, under sin ämbetes tid, warit Stadsens fullmägtig på 2:ne Riksdagar, näml. i Stockholm år 1658 och i Götheborg 1660.

Jeremias Elis, blef Wolckers Collega år 1659, hwarefter han wardt Fullmägtig för staden på Riksdagen i Stockholm år 1664. Han dog år 1668 d. 30 Dec.

Johan Delman, den första som næmnes för Justit. Borgmäst., benådades år 1669 d: 16 Martii med kongl. fullmagt, til at wara Gavelii efterträdare och förrättades introductionen af Landsh. Carl L. Sparre d. 15 Maji samma år. Men han dog icke många månader derefter.

Carl Håkanson Falk, Politiæ eller Stads Borgmästare år 1669, men Justit. Borgm. år 1684. Under sin äm-

betes tid, har han 2 gånger warit Riksdagsman, näml. wid konung Carl XI kröning i Upsala 1675 och wid Riksd. i Stockholm 1686. Han dog 1689.

Carl Isaacsson Bröms wardt ifrån Lands Camererare Justitiæ Borgm. 1671, hwartil han, d. 17 Febr. samma år, introducerades. Riksdagsman i Stockholm, äfven samma år; Dog år 1674 i Sept.

Daniel Månson Christiernin introducerad til Just. Borgmäst. af Landshöfd. Carl Sparre d. 8 Maji 1675 Han bewakade Stadsens angelägenheter på Riksdagen år 1680. Tog afsked år 1684.

Peter Salin fick år 1685 d. 13 Martii fullmagt at wara Politiæ Borgmästare efter Falk; men förordnades år 1689 til Justitæ Borgmästare efter hans död. Riksdagsman år 1693 och år 1697. Tog afsked år 1710. Dog år 1717 d: 18 Martii.

Henric Honnon Pol.- och Handels Borgmästare år 1689, men lefde ej längre än til år 1693.

Laurentz Elis, den förutnämdes son, fick år 1693 d. 3 Dec., konung Carl XI:s fullmagt på Politiæ- och Handels-Borgmästare ämbetet; men immission på samma ämbete af Landshöfdingen Wellingk, d. 15 Jan. næsta året. Han dog, efter en långlig sjukdom, 1705 d. 24 Martii.

Olof Varg, förut Befallningsman öfver Gestrikeland samt Lands Secreterare öfver Gefleborgs län; men blef Pol. Borgmæstare år 1705. Dog år 1711 d. 27 Sept.

Peter Folcker, Justitiæ Borgmästare år 1710. Dog år 1722 d. 7 Januarii. Han har på 2 Riksdagar, näml. år 1714 och år 1719 warit Stadsens Fullmägtig.

Gabriel Menschefer Politiæ Borgmästare år 1711. Afsomnade år 1725 d. 11 Febr.

Johan Palmborg, först Regements Skrifvare och Auditeur vid Helsinge Regementet, sedan Lands Secreterare, och sist år 1722 Justitiæ Borgmästare. De Riksdagar, på hwilka han war stadsens fullmägtig, woro år 1723, 1726, 1731 och 1734. Han lemnade detta timeliga år 1741.

Eric Gerdzlovius flyttades ifrån Lands-Camererare til Politiæ Borgmæstare ämbetet år 1725; men derifrån til Justitiæ Borgmæstare sysslan år 1741. Var Riksdagsman år 1740. Dog år 1742.

Fredric Wittstock, war, intil Fredricshamns öfvergång til Ryssland, Borgmästare i denne stad, men blef Politiæ Borgmästare i Gefle år 1742 efter Gerdzlovius, hwilkens eftertrædare han äfwen blef i Justitiæ Borgmästare ämbetet år 1743. Han dog år 1748, sedan han en gång, näml. år 1743 warit Riksdagsman.

Johan Omnberg, fick kongl. fullmagt på Pol. Borgmästare ämbetet år 1743 d. 18 Maji, men på Just. Borgm. sysslan d. 28 Apr. 1748. Har på Riksdagarne som började år 1746 och 1755 warit Gefle Stads fullmägtig.

Peter Ennes kom ifrån Notariatet i Commercie Collegio til Politiæ Borgmästare ämbetet år 1748. *) Desse bægge nyssnämde äro nu för tiden Borgmästare i Gefle.

§ 9.

Rådmännen.

Rådmännen följa nu, i den ordning stälte, såsom de af Protocollerne finnas wara tillkomne.

Bertil Larson	voro Rådmän år 1571 vid Dombokens början.	Jöns Clason	år 1576.
Peder Helsing		Hans Månson Gammal	
Nils Biörsson		Peder Anderson	
Eric Ericsson		Lasse Pålson	
Lars Person		Lars Person	
Peder Erson		Lars Jörnson	år 1582.
Lars Anderson		Peder Bruddeson	
Michel Olsson		Jacob Grelson	
Jacob Knutson		Anders Ersson	
Anders Olsson		Hans Nilsson	
Halvar Jonson		Carl Hinderson	
Velam Marcuson	år 1576.	Ingel Nilson	år 1584
Mats Ålenning		Engelbrecht Jönson	
Anders Nilson		Lars Jonson	

*) Har på Riksdagen, som började i Stockholm år 1751 warit Ge S fullmägtig.

Olof Mårtenson	år 1585.
Sven Jonson	
Hans Germunson	
Jon Person	
Lars Olofsson	år 1589.
Olof Larson	
Jon Nilsson	
Peder Smed	
Lars Anderson	
Lars Janson	
Lars Jönson	
Nils Jörenson	
Anders Skommare	
Christoph Person	
Ivar Marcuson	år 1589.
Jon Skinnare	
Erich Bruddeson	
Hans Öndeson	år 1591.
Eric Person	
Jacob Knutson	
Lars Arvidson	
Mårten Larson	
Olof Larson	
Anders Bure	år 1593.
Per Jonson	
Daniel Krögare	år 1595.
Peder Bengtson	
Olof Hindersson	
Nils Person	år 1597.
Hans Larson	
Christoph. Person	år 1598.
Anders Person	
And. Erson	
Jon Olofson	år 1599.
Anders Olofson	år 1600.
Måns H: Gamal	år 1602.
Sven Jönsson	år 1605.
Jon Pederson	

Jac. Bertilson	år 1605.
Jöns Pederson	
Olof Anderson	
Jöns Olofson	
Peder Larson	
Sten Hansson	
Anders Olofsson	
Olof Nilsson	
Peder Larson	
Nils Erson	
Hans Person	
Lars Grelson	
Nils Jönson	år 1606.
Olof Pederson	
Hans Olofson	
Anders Mårtsson	
Eric Larson	
Peder Beltare	
Jac. Matson	
Jon Jönson	
Sten Jonson	
Hans Pederson	
Anders Erson	
Eric Anderson	
Måns Pederson	
Hans Bertilson	år 1607.
Nills Olsson	
Nils Jacobson	
Oluf Skräddare	
Oluf Anderson	år 1614.
Jac. Matson	
Jon Jonson	år 1614.
Jöran Nilson	
Olof Jonson	
Jon Olufsson	
Tönnes Hinderson	år 1616.
Carl Rasmuson	
Ingemar Nilson	

Lars Hanson	år 1616.
Heic lacuna propter defectum actorum.	
Oluf Anderson	voro Rådmän år 1631.
Sten Jonson	
Hans Jonson	
Laurentz Elison	
Brudde Person	
Olof Moyson	
Borcholo Rodde	
And. Håkanson	
Eric Larson	
Mårt. Hans. Robeck	
Eric And. Rospigg	
Enevald Person	
Une Skræddare	
Byrge Jonson	
Elias Pederson Gavelius	år 1632.
Magnus Carlsson	
Ingemar Nilsson	
Hans Matsson	
Peder Olof Helsing	
Jörn Peterson Folcker	
Knut Jönson	
Rasmus Carlson	år 1633.
Olof Anderson	år 1634.
Elias Hanson	år 1635.
Peder Jac. Grubb	
Björn Person	år 1640.
Nils Hanson	
Hans Mårtson	
König Jacobsson	
Joh. Philipsson	år 1643.
Håkan Jonsson	
Hans Kruse	år 1648.
Jeremias Elis	

Hans Person	år 1648.
Bastian Poppelman	år 1650.
Lars Larss. Kobb	
Ol. Håkarsson Kesk	
Olof Larson	år 1652.
Eric Persson	år 1655.
Nils Jacobsson	
Nils Mårtenson	
Olof Anderson	
Olof Nilsson Skræddare	år 1656.
Peder Ericsson	
Peder Johansson Bæltare	
Björn Jönson	år 1657.
Nils Anderson Mörk	år 1658.
Hindric Marhein	
Eric Jonson Skræddare	
Björn Nilsson	år 1659.
Lars Larsson Björkman	
Måns Jonson	år 1668.
Anders Dunder	
Anders Grubb	
Hans Christiersson	år 1669.
Lars Corstad	
Peder Jacobsson Gris	
Lorentz Elis	år 1675.
Henric Honnon	
Daniel Poppelman	
Hans Ryttare	år 1689.
Otto Reinbott	
Otto Nilsson	
Jörn Hans. Kruse	
Jörn Joh. Kruse	
Daniel Eliesson	år 1690.
Peter J. Folker	

Anton Martin.		Peter Strömbeck.	
Olof Schiänk.	år 1693.	Anders Östman.	år 1697
Bast. Popellman.			
Marcus Holst.			

§ 10.

Stads Secreterare.

Stads Secreterare, som utöfver medeltalet af förflutna Seculo, hafva varit nämde för *Stadsskrifvare*, följa i denne ordning:

Jon Svenson år 1583.

Jon Sjulsson år 1588.

Eric Jacobsson år 1593.

Olof Larson år 1620.

Benjamin Er. Skepperus år 1631. Han kallas i Acterne *Syndicus* och synes hafva warit en lärd, arbetsam och skickelig man. Hwadan det missnöje, som kongl. Hofrätten förrut skäligen haft deröfver, at Domböckerne hwarken i rättan tid blefvo öfversända, eller riktigt woro inrättade, i hans tid begynte upphöra. Han dog år 1669.

Carl Falk år 1655.

Laurentz Elis år 1669. Han kallas aldraförst för Stads Secreterare.

Arvid Fontell år 1693; afsatt år 1696.

Carl Warg år 1696; död år 1702 d. 7 Juuii.

Olof Pihl år 1702. Sedan Rådman † 1727 d. 28 Maji.

Tomas Wallström år 1722. Sedan Rådman † år 1752.

Johan Nordenlöf år 1739, nu varande Stads Secreterare.

§ 11.

Präsides i Kämners Rätten.

Wid Kämners Rätten nämnas desse Præsides:

Olof Larsson år 1653.

Benjamin Er. Schepperus år 1656.

Peder Jacobsson Gris år 1669.

Olof Schiänk år 16-- död d. 25 Jan. 1711.

Matthæus Agerman år 1711.

Christopher Depken.

Adam Laurin.

Arvid Kjerulf år 1740, nuvarande Kämners Præses.

De öfrige personer, som, ifrån äldre tider, hört til Gefle Stads Magistrat, gå wi här förbi och wända oss til des aflönings stat.

§ 12.

Aflönings staten.

I fordna dagar, war, här i staden, ingen viss aflönings stat, utan des mäste ämbetsmän woro tå, antingen aldeles utan lön, eller fingo åtnöja sig med den, de sjelfva, efter lag och Förordningar kunde gjöra sig. Detta kan ej eller förefalla oss underligit, ty inkomsterna woro på den tiden ganska ringa för staden, förrättningarna fodrade mindre widlöftighet än nu; och sjelfva personerne, som dem förwaltade, woro til antalet så många, at de, utan sine egne gjöromåls åsidosättande, tillika kunde tjena det allmänna; som de ock icke woro förpligtade at ständigt behålla sin syssla, utan kunde, som sagt är, efter en wiss tid, lemna den samma åt en annan, som dertil, i deras ställe, utvaldes. Men, i senare tider, då stadsens rörelse och, i följe theraf, inkomsterne ökat sig, samt skickeligare ämnen begynt wara af nöden til at bestrida sysslorne, hafver staden blifvit föranlåten at antaga en viss aflöningsstat, som, först af Borgmästare och Råd samt menigheten, blifvit gillad, och sedan af Öfverheten stadfästad.

Borgmästare äro the, som, ibland alla de andre Magistrats personer, först omtalas hafva år 1633 börjat njuta en wiss och ständig, af Twåhundrade Daler Silf:mt bestående, lön; hwilken sedermera af Drottning *Christina*, år 1646, blef förökt till Trehundrade Daler [1]). Derpå förunte år 1658 konung *Carl Gustaf* sex års förlängning [2]) och, sedan de woro utlupne år 1664, behagade Drottning *Maria (?) Eleonora* tillägga Borgmästarena en lön af Sexhundrade Daler Silf:t [3]). Men, om Rådmännen och de öfrige ännu fått någon lön, kan icke säkert säjas.

Wi förfoge oss derföre til den aflöningsstat, som konung Carl XI fastställte år 1696 d. 26 Junii. I then samma äro tilslagne:

Justitiæ Borgmästare	450
Handels Borgmästare	250
8 Rådmän 50 dal.	400

[1]) Resol. dat. d. 6 Juni 1646.

[2]) vide kong. Majts. Resol. öfwer Gefle Stads Desiderier, genom Borgm. Wolker, dat. d. 5 Juni 1658.

[3]) Res. på Gefle stads genom Borgm. Elis insin. beswär, dat. Stockh. d. 1 Sept. 1664.

Kämners Præses	70
Secreterare	200
Notarius i Kämners Rätten tillika Casseur	150
Medicus	200
Organist, utom det han njöt af församlingen	60
Wägare	100
Accis skrifvare	20
Wagtmästarre	50
3 Stadstjenare	90
Klockställare	20
2 Tornwäktare	30
Til publiqæ bygnader	200
Skrif Reqvisiter, Postpenningar och ljus	40

Denne aflöningsstat är sedermera blefven förbättrad och förökt, samt stadfäst af Konung Friedric I år 1720 d. 7 Junii. I anledning hæraf fick

Justitiæ och Comercie Borgm.	700
Pol. och Byggnings Borgm.	500
8 Rådmän à 150 d.	1,200
Rådman, som är Kämners Præses	100
Secreter, som, utom Correspondensen, skulle hålla Civil Protoc.	300
Notarius, som håller Criminal- och Civil Protocollet	200
Cancellist, som ock är Actuarius	100
Notarie i Kämners Rätten	150
Casseur	200
Fiscal	100
Stads Physicus	300
Organist	100
Stads Tolags Controlleur	100
Wägare	100
Accis skrifvare	30
Wagtmästare	60
3 Stadstjenare à 50 dal.	150
Klockställare	40
2 Tornwäktare	60
Stads Profoss	50
2 Trumslagare	40

Byggmästare	100
Byggnadsskrifvare	50
Til publiqvæ byggnader	400
Til Skrifreqvisiter och postpenningar samt ljus och wed	80

Härtil woro desse Stadsens medel anordnade:

Burskott, Wägarpenningar, kællarefrihet, Kjællare hushyran, Stadsens andel af Accisen, Inkomsten af krögeri och Bränwins bränneri, Wretskatt, öjepenningar, Hamnpenningar, Packare och Mätarepenningar, Saköron, Tegelbruksafgift, Tolag, Bakugnspenningar, Skott taxan, Tomt-lösen, Bodhyra, kranpenningar, och Lastage-Platsens afgift. Efter det årets Regeringsform borde riktig räkning härföre årligen gjöras.

År 1741 d. 13 Martii blef den gamla aflöningsstaten, til en del, förbættrad och æfven til en del, en ny fastställd af Konung Friedric I. Han tillade

Just. och Comm. Borgmæstaren	800 D.
Pol. och Byggn. Borgmästaren	700
8 Rådmän à 200	1,600
Secreteraren	350
Notarien i Rådstufvu Rätten	250
Notarien i Kämners Rätten	200
Stadsfæltskären	150
Barnmorskan	50
Wagtmästaren	80
3 Stadstjenare	240
2 Tornwäktare	100
Til publiqve byggnader	500
Til Skrifrequisiter, Postpenningar samt ljus och wed	270

Uti det öfrige är år 1720 års aflöningsstat bibehållen oförändrad.

Härtil anslogos, utom de förra medlen, Tomt-Öron, Alderholms Arrendet, kolhage-afgift, Fisketaxan i strömen, Stempelpenningar, Barlast penningar, Tjäruwräkare penningar, kräng-ningspenningar, Mullbete, Confiscation af wrakwärdigt järn, samt Torg- ståndpenningar.

Utom den ordinarie staten, har år 1748 d. 12 februari konung Friedric I fastställt denne extra ordinarie stat, näml.

Stads Bokhållare til lön, skrifreqvisiter och expenser	400	D.
Inqvarterings Tolags skrifvare	100	
Expenser	6	
Wägare	50	
Byggningsskrifvare wid järnwågen	50	
Wagtmästare wid wågen	50	
Baggare Casseuren	100	
Expenser	8	
Baggare kutsken	50	
Barlast Waktaren	33	10 10

Härtill är anslagen inkomsten af qvarnarne, Inkvarterings tolagen, järnstånd rums penningar och Baggare-medlen.

Förteckning

öfver

Gestriklands Fornminnesförenings Ledamöter

år 1906.

Hedersledamot:

Björkman C. A. T., f. d. Landshöfding, Stockholm.

Stiftande ledamöter,

som en gång för alla betalt minst 25 kronor:

Andersson, N. P., Byggmästare, Gefle,
Benedicks, G., Bruksegare, Gysinge,
Cavalli, B. G. J., Apotekare, Sköfde,
Folin, W., Disponent, Hammarby,
Göransson, H., Bruksegare, Sandviken,
Kempff, Hj., Lektor, Stockholm,
Lundeberg, Chr., Bruksegare, Forsbacka,
Rennerfelt, Th., Ingeniör, Upsala,
Rettig, John, Konsul, Gefle,
Schinkel, C. D. v., Bruksegare, Stockholm,
Stolberg, B., Grefve, Norrköping. = 11

Öfriga ledamöter,

som årligen betala 3 kr.

Ahlbom, F. E., Vinhandlare, Gefle,
Allgulander, S. P., Handlande, Gefle,
Amberger, F., Disponent, Gefle,
Andersson, N. G., Stadsmäklare, Gefle,
Anjou, K., Kronofogde, Gefle,
Belin, J. F., Skräddaremästare, Gefle,
Berggren, C. W., Borgmästare, Gefle,
Berglund, C. J., Källarmästare, Gefle,
Berndtson, F. M., Konsul, Gefle,
Bäcklin, Rob., Läkare, Gefle,
Cratz, E. A., Kronokassör, Gefle,
Delin, J. E., Grosshandlare, Gefle,
Edman, A., Bagaremästare, Gefle,
Ekbom, Albin, Bankdirektör, Gefle,
Engwall, Ernst, Grosshandlare, Gefle,

Engwall, Emil, Grosshandlare, Gefle,
Engwall, V. T., Grosshandlare, Gefle,
Ericsson, E., Possessionat, Torsåker,
Ericsson, Gust., Kamrer, Gefle,
Ewerlöf, Hj., Bokhandlare, Gefle,
Forsberg, A., Kamrer, Forsbacka,
Fyhrvall, O., Lektor, Gefle,
Grundberg, C. W., Hamnkapten, Gefle,
Göransson, A., Riksdagsman, Kungsgården,
Göransson, C. F., Ingeniör, Sandviken,
Göransson, Simon, Ingeniör, Gefle,
Hamilton, Hugo E. G., Landshöfding, Gefle,
Hedberg, J., Bruksförvaltare, Kungsfors,
Hedin, E. A., Stadsarkitekt, Gefle,
Helander, A. L., Läroverksadjunkt, Gefle,
Holmgren, P., Komminister, Gefle,
Holmstrand, Per, Vinhandlare, Gefle,
Hultman, A., Apotekare, Gefle,
Höglind, V., Rådman, Gefle,
Höglund, E., Disponent, Gefle,
Kjellerstedt, N., Grosshandlare, Gefle,
Kjellerstedt, P., Grosshandlare, Gefle,
Kronberg, Erik, Grosshandlare, Gefle,
Lagerholm, A. F., Kapten, Gefle,
Larson, A., Förste provinsialläkare, Gefle,
Larsson, E., Tulltjänsteman, Gefle,
Lidén, Th., Stadsfiskal, Gefle,
Lindh, W., Bankdirektör, Gefle,
Lindgren, E., Bruksegare, Gefle,
Lindström, E., Lasarettsläkare, Gefle,
Lundeberg, Aug., Bruksegare, Gefle,
Magnusson, Tord, Ingeniör, Sandviken,
Malmborg, O. von, Kapten, Brandchef, Gefle,
Martin, Bernh., Direktör, Gefle,
Matton, A. V., Fabrikör, Gefle,
Matton, E. A., Fabrikör, Gefle,
Mattsson, A., Färghandlare, Gefle,
Nilsson, A., Kommissionär, Gefle,
Nilson, N. J. A., Lektor, Gefle,
Nilsson, O., Bryggare, Gefle,
Nordin, R., Sparbanksdirektör, Gefle,
Nordström, S., Grosshandlare, Gefle,
Nordlander, K. G. A., Folkskoleinspektör, Gefle,
Norman, A., Skeppsklarerare, Gefle,
Olsson, C. R., Bryggmästare, Gefle,
Rettig, Edv., Öfverstelöjtnant, Gefle,
Rosenlöf, O. T., Organist, Ofvansjö,
Sandelin, H., Grosshandlare, Gefle,
Sandqvist, S. J., Borgmästare, Hudiksvall,
Sandström, G., Häradshöfding, Gefle,
Schulzenheim, D. von, Häradshöfding, Gefle,
Sjöberg, A. Ferd., Fabrikör, Gefle,

Sjöström, Gust. A., Fabrikör, Gefle,
Sjöström, K., Målaremästare, Gefle,
Sköldebrand, O. F., Kapten, Gefle,
Smith, J. J., Landssekreterare, Gefle,
Stenbeck, J. V., Grosshandlare, Gefle,
Stenholm, J., Bankdirektör, Gefle,
Ström, C. M., Landskamrer, Gefle,
Trolle-Bonde, C. J., Trolleholm,
Törnlund, J. P., f. d. Stadskassör, Gefle,
Unge, Ernst, Polismästare, Gefle,
Unge, Hj., Major, Gefle,
Wadman, C., Fabrikör, Gefle,
Walin, G., Rådman, Gefle,
Wallgren, G. A. F., Fältintendent, Karlsborg,
Weibull, K., Läkare, Gefle,
Westergren, P. J., Grosshandlare, Gefle,
Westin, E., Riksdagsman, Åbydal,
Westman, Ag., Ingeniör, Gefle,
Ångman, F. L., Kyrkoherde, Öster Fernebo,
Öhman, Ernst, Kronobokhållare, Gefle. = 87

Styrelse:

Ordförande: *Hamilton, Hugo E. G.*
v. d:o : *Rettig, John.*
Sekreterare: *Fyhrvall, O.*
Kassaman: *Stenholm, J.*

Gefle **1906.** Gefle-Postens Tryckeri.